

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA NA LEKCJI WOS-u

Przyjęte zostały następujące cele oceniania:

1. diagnoza /ustalenie potrzeb ucznia, określenie stron mocnych i słabych/
2. sprawdzenie poziomu osiągnięć
3. selekcja /różnicowanie zadań w związku z osiągniętymi umiejętnościami/
4. opis ewaluacyjny /wyniki osiągnięć śródrocznych i końcoworocznych/
5. prognozowanie rozwoju

Przedmiotem oceny są:

- wiedza
- umiejętności
- aktywność

Ocenie podlegają:

I. Sprawdziany

- a) obowiązkowe, zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej
- b) co najmniej **1** w semestrze na lekcji WOS-u w klasie 1, oraz **2** w przypadku realizacji zajęć z WOS-u rozszerzonego
- c) **poprawa** sprawdzianów dotyczy **nie tylko ocen niedostatecznych** i obowiązuje **do jednego tygodnia** po oddaniu sprawdzianu przez nauczyciela
- d) za pracę typu maturalnego przyznawana jest określona liczba punktów wg skali maturalnej, a ich suma zamieniana jest na ocenę; w przypadku prac tradycyjnych określa się mocne i słabe strony prac
- e) oceny **od dopuszczającej do celującej** wynikają z wiedzy i umiejętności określonych **w wymaganiach** na te oceny
- f) **sprawdzone**, ocenione i omówione **prace** kontrolne uczeń i jego rodzice (opiekunowie) mogą otrzymać do wglądu w budynku szkoły **najpóźniej po dwóch tygodniach** od dnia ich przeprowadzenia

- g) następny sprawdzian może się odbyć po podaniu wyników sprawdzianu poprzedniego
- h) w przypadku **nieobecności usprawiedliwionej** na sprawdzianie, uczeń realizuje sprawdzian **w ciągu tygodnia** od dnia powrotu do szkoły
- i) w przypadku **nieobecności nieusprawiedliwionej** na sprawdzianie, **uczeń nie może zaliczać** opuszczonego sprawdzianu, a nieobecność dolicza się do liczby ocen przy klasyfikacji śródrocznej lub końcoworocznej
- j) jeśli **nieobecność** ucznia jest **jednodniowa**, zaległy sprawdzian pisze na kolejnej lekcji przedmiotowej
- k) jeżeli uczeń nie spełni kryterium z punktów **h** oraz **i** nauczyciel odnotuje ten fakt **wpisując do dziennika symbol *nb*, który do średniej będzie wliczany jako 0 z odpowiednią wagą**
- l) uczeń nie może mieć oceny semestralnej co najmniej dobrej bez zaliczenia wszystkich sprawdzianów
- l) zgłoszenie przez ucznia nieprzygotowania do zajęć nauczyciel odnotowuje w dzienniku lekcyjnym, używając skrótu ***np*** z podaniem daty zaistnienia faktu
- m) uczeń może wykorzystać na WOS-ie najmniej **dwa *np*** w ciągu roku szkolnego (w przypadku 1 godziny tygodniowo). W przypadku 3 lekcji tygodniowo - **cztery *np*** w ciągu roku szkolnego
- n) znaki (+) i (-) odpowiednio zwiększają i zmniejszają wartość punktową ocen (3+ liczone jest jako 3,5; natomiast 3- liczone jest jako 2,75).

SYSTEM PUNKTOWANIA SPRAWDZIANÓW, MATUR
(w klasach I mini, II małych, III próbnych), TESTÓW
DIAGNOZUJĄCYCH

100%- 96%	CELUJĄCY
95% - 86%	BARDZO DOBRY
85% - 70%	DOBRY
69% - 50%	DOSTATECZNY
49% - 35%	DOPUSZCZAJĄCY
34% - 0%	NIEDOSTATECZNY

II. Kartkówki:

SYSTEM PUNKTOWANIA

100% - 86%	BARDZO DOBRY
85% - 70%	DOBRY
69% - 50%	DOSTATECZNY
49% - 35%	DOPUSZCZAJĄCY
34% - 0%	NIEDOSTATECZNY

1. Niezapowiedziane:

- oceniane według obowiązującej w szkole skali procentowej
- zakres co najwyżej trzech ostatnich tematów lub trzech ostatnich prac domowych
- sprawdzone**, ocenione i omówione **kartkówki** uczeń i jego rodzice (opiekunowie) mogą otrzymać do wglądu **w okresie 7 dni** tylko w budynku szkoły
- w przypadku nieobecności jednodniowej lub dłuższej uczeń **nie jest zobowiązany** do uzupełniania oceny

2. Zapowiedziane:

- oceniane według obowiązującej w szkole skali procentowej
- zakres co najwyżej trzech ostatnich tematów i/lub trzech ostatnich prac domowych
- sprawdzone**, ocenione i omówione **kartkówki** uczeń i jego rodzice (opiekunowie) mogą otrzymać do wglądu **w okresie 7 dni** tylko w budynku szkoły
- w przypadku **nieobecności usprawiedliwionej** uczeń realizuje kartkówkę w ciągu tygodnia od dnia powrotu do szkoły (jeżeli wymaga tego nauczyciel); gdy uczeń nie spełni kryterium z punktu **d**, nauczyciel odnotuje ten fakt, wpisując do dziennika symbol **nb**, który do średniej będzie wliczany jako 0 z odpowiednią wagą

- e) w przypadku **nieobecności nieusprawiedliwionej** uczeń nie realizuje kartkówki, a nauczyciel odnotuje ten fakt, wpisując do dziennika symbol **nb**, który do średniej będzie wliczany jako 0 z odpowiednią wagą

3. Kartkówki podlegają poprawie.

III. Prace domowe (w tym prace długoterminowe, projekty, analiza źródeł statystycznych, tekstów socjologicznych, prawnych, krótkie prace...)

1. Brak pracy domowej w terminie ustalonym przez nauczyciela skutkuje oceną niedostateczną.
 2. **Nieobecność usprawiedliwiona** ucznia w dniu, na który był wyznaczony termin realizacji pracy domowej, skutkuje wpisem do dziennika symbolu **nb** i sprawdzeniem tej pracy na najbliższej lekcji, na której uczeń będzie obecny (z wliczeniem terminu przygotowania do zajęć po dłuższej nieobecności).
 3. **Nieobecność nieusprawiedliwiona** ucznia w dniu, na który był wyznaczony termin realizacji pracy domowej, skutkuje wpisem do dziennika symbolu **nb** i niemożnością zaliczenia tej pracy w żadnym innym terminie.
 4. **Prace domowe mogą być oceniane przez nauczyciele całościowo lub częściowo.**
 5. Za realizację krótkiego zadania, polecenia pracy domowej - uczeń otrzymuje „+” lub „-”
- W przeliczeniu na ocenę stosuje się prosty system:

SYSTEM PUNKTOWANIA

+++++	BARDZO DOBRY
++++	DOBRY
+++	DOSTATECZNY
++	DOPUSZCZAJĄCY
+	NIEDOSTATECZNY

SYSTEM PUNKTOWANIA

**Każde kolejne trzy minusy to ocena niedostateczna.
Minusy nie redukują się z plusami.**

IV. Odpowiedź ustna- to odpowiedź cząstkowa lub całościowa z 3 ostatnich tematów oraz aktywność.

1. Aktywność oraz odpowiedź cząstkowa ustna, może być nagradzana na WOS-ie znakiem „+”,
w przeliczeniu na ocenę stosuje się prosty system:

SYSTEM PUNKTOWANIA

+++++	BARDZO DOBRY
++++	DOBRY
+++	DOSTATECZNY
++	DOPUSZCZAJĄCY
+	NIEDOSTATECZNY
0	NIEDOSTATECZNY

2. Uczeń może otrzymać znak „-”, jeżeli w czasie lekcji nie odpowie na proste pytania dotyczące omawianego tematu lekcji.

SYSTEM PUNKTOWANIA

**Każde kolejne trzy minusy to ocena niedostateczna.
Minusy nie redukują się z plusami.**

4. Odpowiedź ustna obejmuje trzy ostatnie tematy lekcyjne oraz wiadomości z Polski i ze świata z tygodnia poprzedzającego lekcję WOS-u.
5. Uczeń może zdobywać oceny - jak również oceny cząstkowe „+” lub „-” w trakcie zajęć lekcyjnych prowadzonych metodami aktywnymi

V. Inne prace :

praca w grupach, praca w parach, praca z kartą pracy, analiza danych statystycznych, analiza źródeł socjologicznych, prawnych, ćwiczenia wypowiedzi typu argumentacyjnego: listu, przemówienia, artykułu, petycji.

VI. Prace dodatkowe (projekty konkursowe, prace badawcze, referaty, prezentacje multimedialne...)

VII. Średnia ważona na WOS-ie jest stosowana wg następujących kryteriów:

Ocena końcoworoczna jest oceną za cały rok-(nie tylko za 2 semestr). Przy wystawianiu oceny uwzględnia się średnią roczną

- oceny z: mini, małej i próbnych matur – **waga 2**

- oceny ze sprawdzianów, testów i pełnego arkusza maturalnego ćwiczonego na lekcjach, sukcesy na olimpiadzie – etap okręgowy, centralny- **waga 3**

- oceny z odpowiedzi ustnych, aktywności, kartkówek i analizy źródeł, pracy z arkuszem maturalnym, ćwiczeniami typu maturalnego, wypowiedzi rozszerzonej, projekty, olimpiady i konkursy-udział, sukces na etapie szkolnym, awans do kolejnego etapu, długofalowe projekty – **waga 2**.

- oceny za prace w grupach/parach, karty pracy i pozostałe oceny, wynikające ze specyfiki pracy u konkretnego nauczyciela – **waga 1**.

Progi na ocenę śródroczną i końcoworoczną

5,2	CELUJĄCY
4,6 - 5,19	BARDZO DOBRY
3,6 – 4,59	DOBRY
2,6 – 3,59	DOSTATECZNY
1,75 – 2,59	DOPUSZCZAJĄCY

W semestrze uczeń musi zdobyć co najmniej 3 oceny z prac pisemnych i 1 z odpowiedzi ustnych w przypadku 1 godziny tygodniowo z WOS-u,

W przypadku rozszerzenia z WOS-u – 3 godzin tygodniowo uczeń musi zdobyć co najmniej 4 oceny z prac pisemnych i 2 oceny z odpowiedzi ustnych.

Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych otrzymują z danego przedmiotu celującą ocenę klasyfikacyjną końcoworoczną !!!

VII. Ogólne kryteria oceniania z wiedzy o społeczeństwie.

Wiedza	Umiejętności	Aktywność	Ocena
Uczeń wykazuje się dojrzałą wiedzą. Charakteryzuje go: świetna znajomość zagadnień z dziedziny socjologii, współczesnej polityki, ustroju, podstawowych elementów prawa oraz terminologii nauk społeczno-politycznych. Jego wiedza niekiedy wybiega poza program nauczania. Na testach i sprawdzianach zdobywa liczbę punktów na ocenę bardzo dobrą, ponadto rozwiązuje dodatkowe trudniejsze zadania zdobywając punkty na ocenę celującą.	Uczeń: samodzielnie poszerza wiedzę korzystając z dostępnych źródeł informacji, potrafi interpretować różnego typu dane, akty prawne, programy partii. Wyciąga właściwe wnioski analizując problemy społeczne, gospodarcze i polityczne współczesnego świata. Dokonuje niezależnych ocen, selekcjonuje fakty. Zauważa i rozumie procesy zachodzące w dziejach. W sposób biegły wypowiada się w formach przyjętych w życiu publicznym, wypełnia druki urzędowe. Potrafi bronić swego stanowiska podczas dyskusji.	Uczeń aktywnie uczestniczy w pracy na lekcji, podejmuje dodatkowe zadania i działania; uczestniczy w sposób czynny w debatach, konkursach CEO, osiąga sukcesy w Olimpiadzie Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym oraz konkursach. Realizuje projekty. Jest kreatywny i twórczy na lekcji.	Celujący
Ucznia charakteryzuje znajomość podstawowych, dopełniających i rozszerzających treści nauczania, obejmujących wiedzę z socjologii, prawa, ustroju, polityki oraz	Uczeń wykorzystuje posiadaną wiedzę do oceny wydarzeń, procesów politycznych, społecznych i gospodarczych. Samodzielnie interpretuje wydarzenia międzynarodowe. W sposób twórczy wyciąga wnioski z	Uczeń: aktywnie uczestniczy w zajęciach, wzorowo wywiązuje się z powierzonych mu zadań. Samodzielnie podejmuje dodatkowe działania. Poszerza swą wiedzę poprzez	Bardzo dobry

problemów współczesnego świata.	przesłanek historycznych, procesów, bezbłędnie analizuje różnego typu źródła. Bez trudności, trafnie umiejscawia osoby i wydarzenia w czasie i przestrzeni. Cechuje go myślenie przyczynowo-skutkowe, krytycyzm oraz umiejętność uzasadniania i obrony własnego stanowiska na forum publicznym. Wypełnia druki urzędowe, sporządza różnego typu pisma.	samodzielną lekturę. Startuje w konkursach przedmiotowych, uczestniczy w debatach.	
Uczeń: wykazuje się znajomością podstawowych i rozszerzających treści programowych. W tym zakresie zna fakty, zjawiska, postacie, elementy prawa, ustroje, zagadnienia polityki.	Uczeń logicznie, formułuje oceny i wnioski oraz interpretuje fakty i zjawiska. Analizuje różne źródła informacji teksty publicystyczne, akty prawne, teksty socjologiczne, dane statystyczne. Dostrzega i rozumie procesy oraz prawidłowości. Z drobnymi błędami potrafi umiejscowić w czasie i przestrzeni osoby i wydarzenia, zjawiska. Cechuje go myślenie przyczynowo-skutkowe oraz umiejętność oceny procesów.	Uczeń: wykazuje pozytywną aktywność na zajęciach, wywiązuje się z obowiązków oraz ze stawianych przed nim zadań.	Dobry
Uczeń: zna tylko podstawowe treści programowe. Jego wiedza z problematyki przedmiotu jest fragmentaryczna.	Uczeń: wskazuje na proste powiązania między wydarzeniami. W ograniczonym stopniu i często błędnie ocenia i wyciąga wnioski. W zakresie podstawowym operuje czasem i przestrzenią. Czyta ze zrozumieniem nieskomplikowane teksty publicystyczne, socjologiczne, prawne.	Uczeń: wykazuje niewielką aktywność na zajęciach, w ograniczonym stopniu wywiązuje się z obowiązków. Nie podejmuje się żadnych przedsięwzięć.	Dostateczny

Uczeń: przyswoił sobie większość treści z podstawowego zakresu. W jego wiedzy jest wiele luk, nieścisłości.	Uczeń formułuje powierzchowne, płytkie, często błędne wnioski i oceny wydarzeń oraz postaci. Wiele trudności sprawia mu czytanie ze zrozumieniem oraz analiza tekstów publicystycznych, socjologicznych, prawnych. Błędnie operuje czasem i przestrzenią oraz faktami.	Uczeń: jest bierny podczas zajęć lekcyjnych, w niewielkim stopniu wykonuje swoje obowiązki. Nie wykazuje zainteresowania problematyką zajęć.	Dopuszczający
Uczeń: nie opanował podstawowego materiału rzeczowego. Jego wiedza jest znikoma i przepełniona błędami.	Uczeń: w sposób błędny, niedojrzały i częściowy wysuwa wnioski. Nie posiada umiejętności umiejscawiania wydarzeń i postaci w czasie i przestrzeni. Nie potrafi czytać źródeł ze zrozumieniem. Nie odróżnia faktów od opinii, przyczyny myli ze skutkami.	Uczeń: nie jest aktywny na lekcji, nie wywiązuje się z obowiązków przedmiotowych. Nie wykazuje chęci poprawy.	Niedostateczny